

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN EN ARMOEDEBESTRIJDING, CULTUUR EN GELIJKE KANSEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Ontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 februari 2018 houdende toekenning van een subsidie aan het ondersteuningsnetwerk kinderopvang en het besluit van de Vlaamse Regering van 22 februari 2019 houdende toekenning van een subsidie aan pools gezinsopvang, wat betreft een overgangperiode
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Als overgangperiode tot de reorganisatie van ondersteuningsstructuren worden, voor de jaren 2026 en 2027, de bestaande opdrachten van de ondersteuningsstructuren, meer bepaald Mentees en de pools, bestendigd. Daartoe zijn enkele aanpassingen nodig in de bestaande besluiten van de Vlaamse Regering.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: Opgroeien

Inhoudelijk structuurelement: geïntegreerd gezinsbeleid

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Wetgevingsadvies

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2025/211 van 18 juni 2025.

Advies Inspectie van Financiën

Inspectie van Financiën geeft gunstig advies verleend op 19 juni 2025 mits het wijzigingsbesluit wordt aangepast met betrekking tot het voorzien van een aangepaste regeling waarbij oude reserves worden teruggevorderd en de opbouw van nieuwe reserves wordt uitgesloten. Dit werd geëxpliciteerd in artikelen 3 en 7 van het wijzigingsbesluit.

Daarnaast vraagt Inspectie van Financiën om te overwegen de subsidie aan het ondersteuningscentrum te verminderen in de periode van januari 2026 tot augustus 2026 waarbij rekening wordt gehouden met het opnemen van de regierol in het kader van het decreet buitenschoolse opvang door de lokale besturen. Lokale besturen worden dan wel verwacht de regierol op te nemen rond buitenschoolse opvang en activiteiten maar worden niet verwacht expert te zijn in (het ondersteunen bij) de organisatie van buitenschoolse opvang en activiteiten. Zolang daarvoor geen specifieke ondersteuningspartner is aangeduid, wat de bedoeling is met ingang van 1 september 2026, is het aangewezen om de bestaand ondersteuningspartner, zijnde Mentis, blijvend te laten inzetten op de ondersteuning van buitenschoolse opvang.

Tot slot verzoekt Inspectie van Financiën tot het voorleggen van concrete initiatieven in het kader van onder meer de opstart van het kennis- en innovatiecentrum. Daartoe zal een besluit van de Vlaamse Regering worden opgemaakt, dat uiteraard voorgelegd zal worden aan Inspectie van Financiën.

Begrotingsakkoord

De Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, heeft zijn akkoord gegeven op 14 juli 2025. Het besluit werd aangepast aan de voorwaarden.

Principiële goedkeuring

De Vlaamse Regering keurde het ontwerp van besluit goed op 18 juli 2024 met documentnummer VR 2025 1807 DC.0717-1 en VR 2025 1807 DC.0717-2.

Raad van State

Er is op 23 juli 2025 bij de Raad van State een aanvraag ingediend voor een advies binnen dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973. De Raad van State heeft op 24 juli 2025 beslist geen advies te geven, met toepassing van artikel 84, §5, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Op 4 april 2025 keurde de Vlaamse Regering de conceptnota 'Plan kinderopvang 2025-2029' goed. Voor ondersteuning werd hierin het volgende beslist:

Momenteel worden verschillende ondersteuningsstructuren naast elkaar georganiseerd, deels met tijdelijke en deels met recurrente middelen. Het gaat onder meer over de pedagogische coaches, de regionale ondersteuners en de pools gezinsopvang. We gaan in overleg met de sector na of, met het behoud van de huidige middelen, efficiëntiewinsten kunnen gerealiseerd worden door overlappingen in opdrachten te vermijden en door centralisering van de opdrachten. We overleggen daarbij eveneens met de sociale partners over de inzet van VIA-middelen. Dezelfde oefening doen we wat de expertisecentra betreft. Momenteel worden verschillende organisaties betoelaagd om innovatie te begeleiden, materialen te ontwikkelen en expertise aan te brengen. In overleg met de sector gaan we na hoe we met behoud van de middelen via centralisatie efficiëntiewinsten kunnen realiseren.

Tijdspad:

- *Reorganisatie en centralisering van expertise: 2027.*
- *Reorganisatie van ondersteuning: 2028.*

Als overgangperiode tot deze reorganisatie worden de bestaande reguliere opdrachten van de ondersteuningsstructuren Mentes en pools bestendig voor de jaren 2026 en 2027. Daartoe zijn enkele aanpassingen nodig in de bestaande besluiten van de Vlaamse Regering.

Vanaf 1 januari 2026 zijn bovendien de zgn. beveiligende maatregelen van toepassing, zoals bepaald in het decreet van 20 april 2012 houden de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters.

De bestaande ondersteuningsorganisaties zullen gedurende de overgangperiode 2026-2027 een rol spelen bij deze beveiligende maatregelen.

De bestaande samenwerkingsovereenkomsten, in uitvoering van de bestaande besluiten van de Vlaamse Regering, kunnen geactualiseerd worden om een efficiënte inzet van prioritaire ondersteuningsopdrachten te realiseren.

Tot slot keurde de Vlaamse Regering op 28 februari 2025 een conceptnota inzake buitenschoolse opvang en activiteiten goed. Relevant daarbij is dat de Vlaamse overheid een subsidie zal voorzien aan instanties die ondersteuning bieden inzake het realiseren van een geïntegreerd aanbod van buitenschoolse opvang en activiteiten. De bestaande ondersteuningsstructuren zullen deze opdracht dus niet meer moeten opnemen zodra deze nieuwe ondersteuningsstructuur inzake buitenschoolse activiteiten er is.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1.

Voor de overgangperiode wordt het forfaitair subsidiebedrag voor Mentes aangepast, om zo ook al rekening te houden met de reorganisatie met ingang van september 2026, voor specifieke ondersteuning buitenschoolse opvang, en van 2027, voor een kennis- en expertisecentrum.

Artikel 2, 6 en 9.

De bestaande subsidies worden nog toegekend tot en met 31 december 2027.

Artikel 3, 4, 5, 7 en 8.

De reservebepalingen worden opgeheven gezien het niet de bedoeling is om in deze overgangperiode nog nieuwe reserves op te bouwen. Er wordt een nieuwe reservebepaling opgenomen opdat geen nieuwe reserves meer zouden worden opgebouwd voor buitenschoolse opvang en activiteiten, en opdat bestaande reserves van vóór 2026 zouden worden teruggevorderd. Verder wordt een alternatieve bepaling ingevoegd zodat alle subsidies ingezet worden.

Artikel 10.

De bestaande besluiten van de Vlaamse Regering worden opgeheven met ingang van 1 januari 2028.

Artikel 11.

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2026, met uitzondering van artikel 10, dat in werking treedt op 1 januari 2028.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het betreft recurrente middelen.

Voor Mentes zijn er wel twee correcties (verminderingen) aan te brengen aan hun budget. Enerzijds wordt het budget vanaf 01/09/2026 verminderd met het aandeel voor de buitenschoolse opvang, gelet op het feit dat deze opdracht vervalt en de regie voor buitenschoolse kinderopvang bij de lokale besturen komt te liggen. Het budget wordt hier gecorrigeerd met 100.977,90 euro (302.106,00 euro = jaarbasis).

Naast de integratie van de middelen voor ondersteuning wordt in de toekomst ook werk gemaakt van een kennis- en innovatiecentrum, die gefocust is op kinderopvang binnen de brede preventieve gezinsondersteuning. Dit wordt nog uitgewerkt. In 2027 wordt hier ook een budget voorzien van 186.774,00 euro en zou van start gaan op 01/01/2027.

De recurrente middelen voor Mentes bedragen op dit moment (indexniveau maart 2025) ⇒ 3.611.797,57 euro. Voor de periode 01/01/2026 - 31/08/2026 zullen zij dus 2.404.566,60 euro krijgen. Vanaf 01/09/2026 wordt dit bedrag gecorrigeerd voor het deel buitenschoolse kinderopvang en krijgen ze nog 1.106.253,07 euro. Vanaf 01/01/2027 wordt ook het deel voor het kenniscentrum verrekend, recurrent komt dit neer op 3.122.917,57 euro.

B. ESR-TOETS

Middelen zijn voorzien op ESR 3432.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de bestuurszaken, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

1. Personeel: het voorstel heeft geen weerslag op gebied van personeelsinzet;
2. Werkingsuitgaven: het voorstel heeft geen weerslag op de lopende uitgaven van de lokale of provinciale besturen;
3. Investerings en schulden: het voorstel heeft geen investeringen als gevolg;
4. Ontvangsten: het voorstel heeft geen bijkomende ontvangsten als gevolg.

Conclusie: het voorstel heeft geen weerslag op de lokale en provinciale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Opgroeien regie zal instaan voor de nodige communicatie hieromtrent.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 februari 2018 houdende toekenning van een subsidie aan het ondersteuningsnetwerk kinderopvang en het besluit van de Vlaamse Regering van 22 februari 2019 houdende toekenning van een subsidie aan pools gezinsopvang, wat betreft een overgangsperiode;

2° de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen te gelasten over het voormelde besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 februari 2018 houdende toekenning van een subsidie aan het ondersteuningsnetwerk kinderopvang en het besluit van de Vlaamse Regering van 22 februari 2019 houdende toekenning van een subsidie aan pools gezinsopvang, wat betreft een overgangperiode te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ